

Hygienrutiner i Folktandvårdens rengöringsrum

Rengöringsrummets övergripande rutiner

Flödesschema rengöringsrum

Rena och orena ytor ska vara åtskilda. Behåll fria ytor.

Handdesinfektionsmedel ska finnas lätt tillgängligt och ska användas efter orent arbete och före rent arbete.

Desinfektera dagligen alla ytor och handtag med ytdesinfektion och desinfektera ytan där rent gods placeras mellan rengöringsprocesserna.

Varje vecka

Rengör höggradigt rent gods som inte används dagligen.

Kontrollera datum på sterilförpackat gods, kör om det som gått ut.

Varje månad

Rengör skåp och lådor där sterilförpackat gods förvaras, med ytdesinfektion.

Rutin inför och efter längre stängning

Kontrollera datum på sterilförpackat gods, kör om det som gått ut.

Diskdesinfektor

Rutiner för skötsel och kontroller

Diskdesinfektorn valideras årligen.

Processkontroll utförs av personalen i rengöringsrummet:

Kontroll dagligen

- Torka av manöverpanel på maskinens utsida.
- Visuellt kontroll av kammare, lucka och avlopp.
- Kontroll av dockningar och vattenanslutning till spolarmarna inuti kammaren.
- Tömning och rengöring av bottensil.
- Kontrollera att spolarmarna kan rotera, är rätt vända och att dysor (spolhåll) inte är tilltäppta.
- Lämna inte diskdesinfektorn med smutsig last över natten.

Kontroll veckovis

- Lossa spolarmar och kontrollera att inga artiklar sugits in i dessa.
- Kontrollera att rimlig mängd diskmedel och ytspänningsmedel gått åt. Sätt streck på dunken/flaskan, skriv datum och kontrollera nivån från förra veckan.

Kontroll månadsvis

- Proteintest (Simicon) för att kontrollera maskinens rengöringseffekt.

Instruktion proteintest

- Använd tre till fem teststickor vid test. Dessa fästs med peang och läggs på översta, mellersta och understa brickan och i instrumentkorgar.

Åtgärder om proteintestet inte blir rent:

- Kontrollera diskmedelsåtgång.
- Rätt programval?
- Max tre brickor på höjden?
- Öppna ledade instrument.
- Utbyte av dåligt perforerade brickor.
- Ta bort glasplattor.
- Minimera antalet instrument i instrumentkorgar.
- Spara gärna det sista proteintestet.

Flödesschema

Rengöring och desinfektion av medicintekniska flergångsprodukter som används i tandvården är en viktig del i patientsäkerheten. Det ska finnas rutiner för och kunskap om hur man frisläpper gods. Med att frisläppa medicintekniska flergångsprodukter menas att den person som ansvarar för att plocka ur diskdesinfektorn och autoklaven också ansvarar för att processen är godkänd och att godset är för ögat rent.

- Orena instrument torkas av, så att till exempel putspasta och blod avlägsnas på behandlingsrum och placeras sedan om möjligt direkt i diskdesinfektor.
- Lägg lösa instrument på låsbara brickor.
- Ledade instrument öppnas.
- Brickor och instrumentkorgar fördelas jämnt, så att vattnet kan nå alla instrument.
- Borstar som används vid manuell rengöring körs i diskdesinfektor efter varje användning. Använd inte metallborste, det repar och förstör instrumenten, vilket kan ge mikrobiell påväxt.
- Ställ inte fler än tre brickor ovanpå varandra.
- Använd flytande upphandlat diskmedel, helst i automatisk doserare. Diskmedel ska alltid användas. Vid byte av diskmedel måste maskinen valideras på nytt.
- Använd gärna ”Smutsigt/Rent” skylt för att tydliggöra status på disken.
- Kontrollera att processen är godkänd genom att diskdesinfektorn indikerar detta i displayen.
- Godset hanteras med nyspritate händer och förvaras i stängda lådor/skåp eller förråd avsedda för höggradigt rent och sterilt material.
- Gör en okulär besiktning genom att inspektera att godset är ”för ögat rent”.
- Om godset inte är rent utförs manuell rengöring och godset körs sedan på nytt i diskdesinfektor för att kunna betraktas som höggradigt rent. Blir det vatten kvar i skålformat föremål och det skvätter ut på ren disk bör disken köras om.
- Anteckna som avvikelse om godset inte blir rent.
- Placera rent material överst/innerst så att det blir ett flöde i användningen. Materialet till patientbehandling plockas underst/ytterst från skåpet/lådan.

- Ha en rutin för cirkulationen för rent gods så att omsättning av instrument sker på kort tid. Den som plockar ur disken är ansvarig för att cirkulera instrument/brickor på förvaringsstället.

Torkning

- I slutsköljfasen tillsätts på de flesta diskmaskiner ytspänningsmedel för att minska torktiden och för att minska risken för torkfläckar på instrumenten. Ytspänningsmedel rekommenderas i diskdesinfektorn. Det medför att vattnet lättare rinner av och risken för rostskador på instrumenten blir mindre.
- Hela diskdesinfektionsprocessen avslutas med en torkfas. I torkfasen tas ren luft in genom ett Hepa-filter för att kunna garantera hög renhet så att godset inte återkontamineras.
- Torkning på eftervärmen. Låt diskdesinfektorns lucka stå på glänt i några minuter för att utnyttja självtorkning.
- Instrument, brickor och småtingskorgar skakas av över ren yta alternativt rent papper (underläggspapper) för att få bort vatten. Detta papper byts när det blivit blött, efter varje disk.
- Underläggspapper beställs via Länsförsörjningen.

Loggbok

Varje diskdesinfektor ska ha en loggbokspärm.

Samla i pärmen:

- Diskdesinfektorns bruksanvisning.
- Dokument från service och reparationer samt avvikelserapportering.

Kemisk desinfektion

Kemisk desinfektion används enbart till gods som ej tål värme eller som rostar i diskdesinfektorn. I dessa fall används isopropylalkohol med tillsats av rengöringstensid = alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt och eventuellt rostskyddsmedel.

Autoklav

Rutiner för skötsel och kontroller

Validering av autoklavprogram sker en gång per år. Det är B-programmet som valideras. Processkontroll utförs av personalen i rengöringsrummet.

Kontroll veckovis

- Måndag morgon då maskinen varit kall under helgen utförs vakuumtest – för att kontrollera att autoklaven inte läcker. Kör programmet vakuumtest.
- Efter vakuumtestet utförs ångpenetrationstest, (Helix) – testet kontrollerar att ångan tränger in i håligheter och likande i instrumenten. Kör programmet Bowiedick/Helixtest.
- Inspektera autoklaven och rengör med rengöringsmedel och vatten.
- Varje fredag inför helgen stängs autoklaven av. I övrigt ska maskinen vara igång för att ”hålla sin temperatur”.

- Spara ångpenetrationstester i loggbokspärmen i några veckor för att kunna jämföra färgen på testerna om något avviker.
- Ångpenetrationstest köps via centralförrådet.

Flödesschema

- Vid körning av gods i autoklaven används B-programmet.
- När godset lyfts ur autoklaven (med nyspritade händer) efter steriliseringen, ska man kontrollera att det är torrt och att förpackningarna är hela.
- Våta förpackningar och brickor ska inte användas, utan steriliseras och packas på nytt efter eventuell åtgärd.

Loggbok

Varje autoklav ska ha en loggbokspärm. Samla i pärmen:

- Autoklavens bruksanvisning.
- Dokumentationsblad för ångpenetrationstest, de senaste veckorna.

Vinkelstyckesrengörare**Rutiner för skötsel och kontroller**

Maskinen larmar när det är dags för service.

Processkontroll utförs av personalen i rengöringsrummet enligt anvisningar för respektive maskin. Se till att rutiner finns för rengöring av bland annat magasin, dunk och kammare samt filterbyten. Följ tillverkarens rekommendationer.

Flödesschema

- Vinkelstyckesrengöraren rengör, oljar och steriliserar automatiskt turbiner, hand- och vinkelstycken.
- Instrument torkas av innan de körs i maskinen.

Loggbok

Varje vinkelstyckesrengörare ska ha en loggbokspärm. Samla i pärmen:

- Vinkelstyckesrengörarens bruksanvisning.
- Dokument från service och reparationer samt avvikelserapportering.
- Dokumentationsblad för filterbyte.

Ultraljudsbad

Utrustning för ultraljudsbad skapar en ljudfrekvens som överförs till vatten och skapar kavitationsbubblor. Dessa bubblor imploderar och kan därmed avlägsna smuts från instrumenten. Effekten kan förbättras genom uppvärmning av vattnet 35-40°. Temperaturen på vattnet bör ej överstiga 50 grader för att undvika koagulering.

Rutiner för skötsel och kontroller

Processkontroll utförs av personalen i rengöringsrummet:

Kontroll dagligen

- Byte av vatten och maskindiskmedel.
- Rengör behållaren.

Kontroll kvartalsvis

- Erosionstest för kontroll av rengöringseffekt. Kontrollen kan göras med tex. kemisk indikator, mätutrustning eller folie.

Instruktion erosionstest med folie

Använd aluminiumfolie som klipps i strimlor. Vik dem över träpinnar så att de hänger ner i ultraljudsbadet – så långt som möjligt utan att nudda botten. Kör ultraljudsbadet i en minut. Är ultraljudsbadet fungerande bildas hål i folien. Ju fler hål desto bättre är ultraljudsbadets effekt.

Flödesschema

- Använd ultraljudsbad med lock för att förhindra stänk och aerosol.
- Placera instrumenten i avsedda instrumentkorgar – aldrig direkt i tankens botten. Instrumenten måste täckas av vatten.
- Som rengöringsmedel används vatten med tillägg av maskindiskmedel för medicintekniska produkter (mot ytspänning).
- Använd en matsked diskmedel per två liter vatten.
- Behandling i ultraljudsbad måste alltid följas av desinfektion.
- Rengör aldrig känsliga instrument och artiklar i ultraljudsbad.
- Ultraljudsbad ger ifrån sig ett så högfrekvent ljud att det inte hörs, men det kan ändå vara hörselskadande. Man bör därför använda hörselskydd eller inte vistas i rummet när rengöring i badet pågår.

Checklistor

Signera att erosionstest gjorts.